

بهار

با سیدمرتضی کاظمی دینان، مدیر رادیوفرهنگ درباره زیر و بم این رادیو گفت وگو کردیم

رادیوفرهنگ مطالبه‌گر زبان فارسی

۷ صفحات ۶۷۰

کافه‌هایی که پاتوق ادبی بودند

یکی از نقش‌های مهم قهوه‌خانه‌ها در گذشته این بود که مردم می‌توانستند با رفتن به آتجا از اخبار مختلف آگاه شوند

۱۱

دایناسور

غلبه گیشه بر هنر

گیشه در برابر هنر
تناقضی که سینمای ایران را بلعیده است

۱۰

هلال مسلمانی

«جام جم» از پشت صحنه برنامه شبانگاهی شبکه یک در گفت‌وگو با عوامل آن گزارش می‌دهد

۸

زاویه دید

حجت الاسلام دکتر مرتضی چیت سازیان | دانشیار و عضو هیات علمی دانشگاه شهید مطهری

ماه نزول برکات الهی

مسلمانان از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

کما این که خداوند متعال در آیه ۱۸۲ سوره بقره می‌فرماید: «یا ایها الذین آمنوا کتب علیکم الصیام کما کتب علی الذین من قبلکم لعلکم تتقون»؛ ای کسانی که ایمان آورده‌اید روزه بر شما مقرر شده است همان‌گونه که بر کسانی که پیش از شما (بودند) مقرر شده بود، باشد که پرهیزکاری کنید.

جدای از این برکات الهی ماه مبارک رمضان باید توجه داشته باشیم که با فرا رسیدن ماه زیبای رمضان، نوجوانان پسر و دختری که امسال برای اولین بار تکلیف روزه را در زندگی خود تجربه می‌کنند، نیازمند یاری و همراهی صحیح والدین هستند. فراهم‌سازی زمینه مناسب برای روزه‌داری، یکی از وظایف ظریف و بسیار مهم پدران و مادران تعریف می‌شود. عبادت روزه‌داری، به دلیل ویژگی‌هایی که دارد، نیاز به علاقه‌مندسازی به همراه آموزش‌های لازم آن دارد. به همین دلیل لازم است والدین نسبت به این رفتار دینی، بیش از پیش توجه داشته و با رفتار مهربانانه و همراه با کرامت و آرامش فرزندان خود را نسبت به این وظیفه ارزشمند دینی علاقه‌مند و مشتاق نمایند.

علاوه بر آن آموزش و پرورش نیز باید در زمینه ترویج و تعمیق فرهنگ دینی و عبادی دانش‌آموزان و ترغیب آنان به روزه‌داری، تلاش کند تا فرهنگ قوی و غنی دین اسلام در بین نسل نوجوان و جوان ارتقا یابد و دانش‌آموزان با شوق و علاقه بیشتری در این زمینه گام بردارند. ان‌شاء الله.

نشان داده: روزه گرفتن تاثیر قابل توجهی در کاهش چربی خون بالا، کنترل چاقی، کنترل دیابت نوع ۲، تجزیه چربی‌ها، سم‌زدایی بدن، ترمیم بافت‌ها و سلول‌ها، کاهش دمای سلول‌ها، تنظیم ترشح هورمون‌ها، استراحت دستگاه گوارش و درمان افسردگی دارد. این امر آنچنان با اهمیت است که گفته می‌شود افراد زیادی که دچار انواع سرطان‌ها هستند در ماه مبارک رمضان سلامتی خود را باز می‌یابند. در همین ارتباط آزمایش اولیه روی انسان‌ها نشان داده است که خطر سرطان در اثر روزه گرفتن دوره‌ای، کاهش یافته یا نرخ رشد سرطان بسیار کند شده است.

این مطالعات نشان می‌دهند که این امر ممکن است به علت اثرات روزه‌داری از جمله کاهش تولید گلوکز خون و به‌کارگیری سلول‌های آگارگر برای بازسازی سیستم ایمنی باشد. همین است که می‌شنویم افراد زیادی در اروپا برای باز یافتن سلامت خود یا مبارزه با سرطان رژیم غذایی می‌گیرند که در حقیقت نوعی امساک در خوردن و نوشیدن است که در ماه مبارک رمضان از سوی مسلمانان به آن مبادرت می‌شود.

علاوه بر آن این گونه از امساک و خودداری از خوردن و نوشیدن در کنار برخی عبادات و مناسک مذهبی مربوط به این ماه شریف باعث آرامش و احساس معنوی خوبی در افراد می‌شود که می‌توان آن را در دنیای پر استرس و اضطراب کنونی از برکات ارزشمند این ماه شریف دانست که نهایتاً موجب پرهیزکاری روزه‌داران می‌شود. در مجموع می‌توان ماه رمضان را ماه نزول برکات الهی دانست که برای

«شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنْزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَ بَيِّنَاتٍ مِّنَ الْهُدَى وَالْفُرْقَانِ.» در ماه مبارک رمضان هستیم، ماهی که شهر الله است و ماه خدا نام گرفته و امتیاز این ماه بر ماه‌های دیگر این است که خداوند تبارک و تعالی این ماه را ماه خودش قرار داده است. در اهمیت این ماه همین بس که در حدیث قدسی آمده است: پیامبر اسلام از جانب خداوند می‌فرماید «الصوم لی وأنا اجزی به» یعنی: روزه، مال من است و من پاداش روزه هستم. بدین معنی که گرچه همه عبادات و بلکه همه مخلوقات از آن خداست و او در حقیقت، مالک همه است، اما علت این‌که در این حدیث شریف فرمود روزه مال من است، ممکن است این باشد که روزه، ترک تمایلات درونی و طبیعی انسان از قبیل خوردن و آشامیدن و امور جنسی و مانند آن است و این مسئله با انگیزه و نیت اطاعت از خداوند هم در خلوت و تنهایی باید باشد و هم در جمع و جامعه و چنین عملی ریا بردار نیست.

روزه برکات فراوانی اعم از روحی، معنوی عقلی و جسمی دارد که قابل توجه هستند. پیغمبر اسلام مکرر فرمودند: «صُومُوا تَصِحُّوا» روزه بگیرید تا سالم بمانید. و این در حالی است که در حال حاضر پزشکان و اطباء خیلی تاکید می‌کنند که روزه‌داری بسیاری از بیماری‌های جسمی انسان را برطرف می‌کند و مطالعات زیادی وجود دارد که

یادداشت

دکتر حمید هنرجو | نویسنده و پژوهشگر فرهنگی

ما ایرانی‌ها...

هفته گذشته رسانه‌ها گفتند و نوشتند «پخوانیم برای ایران» به عنوان شعار نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران در اردیبهشت سال ۱۴۰۴ تعیین شده است.

نمایشگاه مذکور که برای سی و ششمین دوره، پذیرای اهل کتاب و خرد و نشر دانایی خواهد بود حالا به سن و سالی رسیده که هم باید بضاعت‌ها و نقاط قوتش را برشمرد و میزان تأثیرگذاری‌اش را بر حوزه کتاب و کلیت فضای فرهنگی کشور و حتی در منطقه دید، هم نارسایی‌ها و ناکامی‌هایش را مشفقانه گوشزد کرد و برنامه‌ریزی‌ها و اقدام تقویت‌کننده در راستای پویایی بیشتر آن داشت.

نمایشگاه کتاب تهران یکی از موالید انقلاب اسلامی است. نخستین دوره سال ۱۳۶۶ در محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی تهران برگزار شد و تا امروز با مدیریت دولت‌های مختلف تداوم یافته است. تحرک‌آفرینی‌ها و جریان‌سازی‌های این حرکت ملی اولاً تنور فرهنگ و مطالعه را در همان ماه‌های آغازین سال گرم می‌کند و اقتصاد نشر را که یکی از دغدغه‌های جامعه ناشران ماست، به رونق می‌اندازد. ثانیاً ویتربینی کامل از کارکرد علمی و عملی مؤلفان و ناشران کشور در طول یک سال گذشته را در منظر افکار عمومی - بازدیدکنندگان داخلی و خارجی - قرار می‌دهد؛ نمایشی عظیم از توانمندی فرهنگی در حوزه کتاب، این مظهر هدایت الهی و سرمایه بی‌بدیل اندیشه انسانی.

سالی یک‌بار کتاب‌ها به زبانی شیرین و رسا با مردم حرف می‌زنند و با کلمات گرم، محتوای غنی و اندیشه‌گرا میزبانی خاطره‌انگیزی از «جهان‌وندان» پرشمار دارند. پهن شدن این سفره پر نعمت، در میانه فصل بهار، مواهب و پیام‌هایی دارد و همه گروه‌های سنی با هر نوع دیدگاه و شرایط اجتماعی، بسته به خواسته‌شان، از آن بهره‌مند می‌شوند و خلاصه در یک جمله، رویداد مذکور، امروز در سطح جهان به یک «برندینگ فرهنگی» تبدیل شده، اعتباری که ساده به دست نیامده است.

گلاب‌ها و زمزمه‌ها درخصوص گرانی کتاب، حرف اشتباهی نیست، هرچند صنعت تولید کتاب هم مانند سایر کالاها و صنایع، خواه ناخواه باید طعم تورم و کمبودها و... را بچشد و برای استمرار حیات اقتصادی‌اش چاره‌ای جز بالا بردن قیمت کتاب ندارد! انتظار می‌رود متصدیان دولتی در این زمینه، تمهیداتی به خرج دهند که «یار مهربان» و عوامل پرشمار پشت صحنه‌اش یعنی: نویسندگان، مترجمان، شاعران، مصححان، ویراستاران، ناشران، موزعان، کتابفروشان، کمیانی‌های فعال در این صنعت پرزحمت و... همچنان در کنار مردم باشند و در مسیر نشر علم، معارف و فضیلت و ارتقای دانایی و آگاهی در جامعه، بدرخشند. یادمان نرود سرزمین ما بی‌مبالغه، حرف اول فرهنگ را در منطقه می‌زند در سطح جهانی هم سخن تازه دارد. هر روز که می‌گذرد شاهد افزایش علاقه و اهمیت دانش‌پژوهان، هنرمندان و ادب‌دوستان در دانشگاه‌های جهان از جمله غرب نسبت به مشاهیر و متفکران ایرانی در بخش‌های علم، ادب، هنر، فلسفه، حکمت، اخلاق و... هستیم. قلم ایرانی در طول تاریخ و به گواهی منتقدان و اهل انصاف، تمدن‌آفرین بوده و پیام مهر و دوستی به جهان می‌دهد. علم داد خواهی، خدا باوری، عدالت‌طلبی و تکریم انسان را غالباً ما ایرانی‌ها بالا برده‌ایم. بر همین اساس، خواندن برای «ایران» و نوشتن برای «جهان» باید یکی از کارهای مهم نسل تازه‌نفس کشورمان باشد. جمله معروف «ما می‌توانیم» در عرصه فرهنگ هم برجسته است؛ با مصداق‌هایی روشن در حوزه‌های ادبیات، سینما، موسیقی، هنرهای تجسمی و... . کاش قدر بدانیم، در عین حال از توسعه فعالیت‌های سازنده و جریان‌ساز هم غافل نشویم.